

Nobena zmeta ni tolikšna, da ne bi našla privrženecv.

Nemški pregovor

Številka 3 Letnik 50 Cena 15,- šil. (150,- SIT) petek, 23. januarja 1998 Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b. Erscheinungsort Klagenfurt / Izhaja v Celovcu Verlagspostamt 9020 Klagenfurt / Poštni urad 9020 Celovec

CITIRANO

EL v preteklosti ni imela kulturnega referenta v občini, kljub temu se je slovenska kultura v občini razvijala.

MARTIN WASTL - EL DOBRLA VAS

Jasen poziv Južnega Tirola slovenski vladi

Strani 2/3

Janez Drnovšek, predsednik slovenske vlade, se je na Holmecu srečal s Koroškimi Slovenci in LIF. Z leve: ek. sv. Fric Kumer, predsednik EL Andrej Wakounig, tajnik EL Bernard Sadovnik, Janez Drnovšek. (Več na straneh 2 in 3)

POGOVOR

Dv. sv. dr. Valentin Inzko o svojem narodnopolitičnem delovanju kot tajnik in predsednik NSKS.

Strani 4 in 5

Po priznanju nemškogovoreče manjšine v Sloveniji: Olip vesel nove dinamike v manjšinskih vprašanjih

Slovenski zunanju minister Frlec je na svojem nedavnem obisku pri Schüsslu sporočil, da bo Slovenija priznala nemškogovorečo manjšino. Predsednik NSKS Nanti Olip: „S tem dobivajo odprta vprašanja manjšinske zaščite v Avstrije novo dinamiko. Avstrije v prihodnje ne bo mogla več kazati s prstom na Slovenijo, ne da bi prej sama uresničila pravice, ki jih že leta zahtevajo Slovenci na Koroškem in Štajerskem.“ V prvi vrsti gre za realizacijo celotnega člena 7 ter uvedbo demokratično izvoljenega zastopstva in zajamčenega manjšinskega mandata.

Kdaj in zakaj ste se začeli aktivno vključevati v Narodni svet Koroških Slovencev?

Po koncu druge svetovne vojne je prišlo med koroškimi Slovenci polagoma do obnove predvojnih organizacij in ustanovitve novih. To so bile: Slovenska prosvetna zveza, Slovensko šolsko društvo, Zveza slovenskih izseljencev, Zadruga zveza za Slovensko Koroško, Kmečka zveza, Antifašistična fronta žena Slovenske Koroške, Zveza mladine za Slovensko Koroško in Zveza bivših partizanov. Vse omenjene organizacije so delovale po smernicah in pod vplivom „Pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško“. To je bilo do ustanovitve Narodnega sveta Koroških Slovencev leta 1949 edino politično predstavništvo med koroškimi Slovenci. Vodilne osebe tega predstavništva so se ravnale po navodilih Komunistične partije Slovenije oz. Jugoslavije.

25. Novembra 1945 so bile v Avstriji po vojni prve državnoborske in deželnozbornske volitve. Tudi osvobodilna fronta je vložila pri britanski vojaški vladi prošnjo za pripustitev „Slovenske stranke“ k volitvam. Britanska zasedbena oblast je prošnji ugodila, vendar z zahtevo, da podpiše dr. Tischler kot predstavnik Koroških Slovencev lojalnostno izjavo do Avstrije in vojaške uprave. Lojalnostno izjavo do Avstrije v tem smislu, da priznajo obstoječe avstrijsko-jugoslovenske meje, so morale podpisati vse pri volitvah nastopajoče stranke. Tischler je tako izjavo podpisal, in sicer glede obmejnega vprašanja v omiljeni obliki. Vodstvo OF je Tischlerjevo ravnanje odklonilo. Po nezaupnici OF je Tischler kot predsednik OF odstopil. Kot navaden član pa je ostal še v OF. 28. junija 1949 je prišlo do ustanovitve Narodnega sveta Koroških Slovencev. Kot protitež h komunistično usmerjeni OF je večina v narodni skupnosti tako organizacijo že dolgo pričakovala. V Tischlerju sem videl osebo, ki bo na krščanski osnovi povezala medseboj spet Koroške Slovence. Jeseni 1949 me je Tischler prosil, da prevzamem mesto odgovornega urednika novoustanovljenega lista „Naš tehnik“. Prva številka je izšla 14. septembra 1949. Kot ustanovni član Narodnega sveta sem tako od vsega začetka (bil sem tedaj star 26 let) pomagal graditi nje-

gove kulturno-politične temelje.

Kakšno je bilo Vaše sodelovanje s prvim predsednikom NSKS dr. Tischlerjem?

Med vsemi dogodki sodelovanja z dr. Tischlerjem omenim prizadevanja za skupno spomenico Koroških Slovencev po podpisu Avstrijske državne pogodbe.

Kot eden izmed pobudnikov skupne spomenice Koroških Slovencev sem iznesel kot tedanji tajnik Narodnega sveta Tischlerju kot predsedniku sledeči predlog, ki sem ga objavil v brošuri „Koroški Slovenci v evropskem prostoru“ leta 1976 in ga je dr. Tischler v celoti odobril. Predlog se je glasil: „Koroški Slovenci, to se pravi obe osrednji politični organizaciji Narodni svet in Zveza slovenskih organizacij morata skupno predložiti avstrijski vladi

1. Einspielerjevo nagrado sta prejela leta 1988 dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein.

rodnega sveta. Tako smo se vrnili po treh dneh spet na Koroško, kjer smo Tischlerju sporočili na videz neuspešen obisk v Ljubljani.

Beogradu tudi v bodoče partner samo leвица, torej Zveza slovenskih organizacij, ali pa tudi Narodni svet Koroških Slovencev, kar bi pomenilo popoln pre-

Iskati strpen, vztrnan in iskren dialog

Pogovor z nekdanjim predsednikom Narodnega sveta Koroških Slovencev dv. sv. dr. Valentinom Inzkom ob njegovi 75-letnici.

Z njim se je pogovarjal Janko Kulmesch.

svoje predstave o realizaciji člena 7 državne pogodbe. Ker Narodni svet nima nobenih stikov s slovensko vlado, naj bi Janko Janežič, tedanji podpredsednik Narodnega sveta, dr. Pavle Zablantnik in jaz kot tajnik tolmačili to željo Lojzetu Udetu, ravnatelju Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Ta naj bi jo posredoval izvršnemu svetu, torej slovenski vladi. Dr. Tischlerja sem prosil, naj bi kot predsednik Narodnega sveta in starejši od mene govoril o tem z dr. Zablantnikom in ga prosil za sodelovanje pri izvedbi tega načrta.

18. avgusta 1955 smo se odpeljali Janežič, Zablantnik in jaz v Ljubljano in se zglasili pri Udetu. Odgovor, ki ga je ta dobil po telefonu od tedanjega predsednika slovenske vlade Borisa Krajerja, je bil: „Izvršni svet ne more sprejeti deputacije Narodnega sveta.“ Tudi Vida Tomšič, ki je bila tedaj pristojna za manjšinska vprašanja pri slovenski vladi, je odklonila sprejeti deputacijo Na-

Odločilne razloge za dvotirnost po drugi svetovni vojni je treba iskati v komunistični ideologiji in njenih strukturah.

rodnega sveta v Ljubljani ni bila več zgolj skupna spomenica, temveč je šlo za Ljubljano in Beograd pri obisku za vse več: Ali bo namreč za slovensko vlado in vlado v

Ob nastajanju skupne spomenice je prišlo do ustanovitve koordinacijskega odbora obeh organizacij. Takih pozitivnih primerov dobrega sodelovanja je bilo nešteto.

Grilc in Smolle sta ustvarila pogoje za uresničitev dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

Koroški Slovenci so pred drugo svetovno vojno imeli skupno zastopstvo. Kaj so bili odločilni razlogi za dvotirnost po koncu vojne?

Koroški Slovenci so imeli med obema vojnama v Republiki Avstriji eno politično zastopstvo. Odločilni razlogi za dvotirnost po drugi svetovni vojni je treba iskati v komunistični ideologiji in njenih strukturah.

Od 1960 do 1968 ste bili predsednik NSKS: katerih uspehov se v dobi Vašega predsedovanja najraje spominjate?

terenu, po dvajsetih letih abstinence ponoven samostojen nastop koroških Slovencev pri deželnozbornskih volitvah 1965 z Mirkom Kumrom kot nosilcem liste „Koroška volilna skupnost,, s čimer je bila spet dana osnova za poznejše samostojne nastope koroških Slovencev obisk zveznega kanclerja Josefa Klause ob 20. letnici Druge avstrijske republike in deseti obletnici podpisa avstrijske državne pogodbe z novo kvaliteto v odnosih uradne Avstrije do Koroških Slovencev in simbolično potrditvijo integra-

gram Narodnega sveta Koroških Slovencev, vključevanje mladih politikov v vrste Narodnega sveta in skozi leta dobro sodelovanje s Koroško dijaško zvezo, ki je imela v odboru NSKS tudi svojega zastopnika, prisrčno in uspešno sodelovanje z Mohorjevo družbo in slovenskimi duhovniki in dosledna Koordinacija z ZSO v narodnostnopolitičnih vprašanjih ter obramba, izgradnja in konsolidacija manjšinskega šolstva na politični ravni. Poudariti je treba, da je bilo vse to možno doseči le z neizmernim idealiz-

Vzpostavitev visoke mreže zaupnikov NSKS na Južnem Koroškem s številnimi obiski na

cije Koroških Slovencev v avstrijsko družbo, odločno zavzemanje za verouk v materinščini, pro-

mom in požrtvovalnostjo naših ljudi, saj so bile finančne in organizacijske možnosti tedanjega Narodnega sveta izredno skromne in omejene. Vse to se je vršilo v političnem ozračju, ki se z današnjim ne da primerjati.

V katerih zadevah niste uspešni? Na občnem zboru leta 1968 niste bili več potrjeni za predsednika NSKS. Zakaj?

Ob napadih na program Narodnega sveta se mi ni docela posrečilo zaustaviti močni val agresivnega nemškega nacionalizma leta 1968, kar je vplivalo skupno z napadi slovenskih študentov na tedanjega vodjo visokošolskega doma „Korotan“ na Dunaju, patra Ivana Tomažiča in Mohorjevo družbo, ki sem ju branil iz stvarnih in načelnih razlogov, tudi na potek občnega zbora Narodnega sveta leta 1968, ko kot predsednik nisem bil več potrjen. Program Narodnega sveta pa je bil sprejet na občnem zboru 30. januarja 1972, na katerem sem bil izvoljen za prvega podpredsednika Narodnega sveta.

Kako ocenjujete delovanje Vaših naslednikov dr. Reginalda Vospornika in dr. Matevža Grilca?

Dr. Reginald Vospornik je bil pod mojim predsedstvom kot tajnik Narodnega sveta zelo zavzet in uspešen. V času njegovega triletnega predsedovanja je prišlo znotraj Narodnega sveta do krize, ko je dr. Janko Zerzer odložil svojo funkcijo kot tajnik ob deželnozbornskih volitvah leta 1970. Vospornik je nadaljeval politično delo na mednarodni ravni kot podpredsednik in predsednik Federalistične unije evropskih manjšin. Kot član Narodnega sveta je več let sodeloval v Svetu narodnih skupnosti pri uradu zveznega kanclerja. Trajne zasluge pa si je pridobil kot ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence za celotno narodnostno skupnost, kar je tudi eminentne politične važnosti. Dr. Matevž Grilc je končal leta 1988 bojkot sosveta s strani Narodnega sveta pri uradu zveznega kanclerja ter na ta način soomogočil s tedanjim državnim poslancem Karlom Smollejem dotok letnih subvencij Koroškim Slovincem. Karl Smolle in Grilc sta ustvarila pogoje za uresničitev Dvojezične trgovske akademije v Celovcu. Grilc je kot predsednik zelo spretno vodil skozi štiri leta posvetovanja v svetovni za Koroške Slovence pri uradu zveznega kanclerja in pomagal graditi politično organizacijo Enotno listo. Nisem se pa mogel strinjati z njegovo negativno oceno škofa dr. Gregorija Rožmana.

NSKS si že nekaj let prizadeva za skupno neposredno izvoljeno zastopstvo. Za to se je pred nedavnim tudi jasno izrekla slovenska vlada. Podpirate ta prizadevanja?

Sedanje stanje v manjšini korenini v dogodkih med drugo svetovno vojno in po njej. Ni jih možno ignorirati, niti čez noč odpraviti. Edini izhod vidim v strpnem, vztrajnem in iskrenem dialogu, ker le ta omogoča približevanje raznih stališč. Le zastopstvo, ki bi slonilo na takih načelih, ima bodočnost.

Na področju sožitja v Cerkvi imate zgodovinske zasluge. Kaj Vam je v tej zadevi za prihodnost najbolj pri srcu?

Da bi mlajša generacija, ki že deluje v okviru koroške Cerkve, kljub morebitnim težavam ne zgubila poguma, temveč izhajajoč iz jezikovno - kulturne dediščine delovala samozavestno v duhu sožitja.

Hvala za pogovor.

Dv. sv. dr. Valentin Inzko je včeraj praznoval svojo 75-letnico.

Lovci: Občni zbor in razstava gojitvenega območja 148- Pliberk

V nedeljo, dne 18. januarja se je v dvorani gostilne Hudl v Globasnici odvijal občni zbor lovcev, zajetih na gojitvenem območju 148-Pliberk.

Ob tej priložnosti so lovci razstavili tudi trofeje, v preteklem letu uplenjene divjadi.

Vodja gojitvenega območja inž. Lipej Janschek je na občnem zboru pozdravil vrsto častnih gostov, med njimi župana občine Globasnica Paula Robnika, podžupana in referenta za lovstvo Bernarda Sadovnika, okrajnega lovskega mojstra inž. Albina Knafla, pristojnega uradnika na okrajnem glavarstvu Kalliana, delegacijo lovcev iz sosednjih lovskih družin gojitvenega območja Mežica pod vodstvom podpredsednika lovske zveze Maribor Dušana Jukiča ter vodjo policijske postaje Globasnica Schipla. Glasbeno so občni zbor pozdravili Južnokoroški rogisti in MoPZ Franc Leder-Lesičjak pod vodstvom Janca Petjaka.

V svojih nagovorih sta zastopnika občine župan Robnik in podžupan Sadovnik izpostavila pomembnost lovstva in s tem v zvezi poudarila, da bo razstava odprta še nekaj dni in si jo pod strokovnim vodstvom Blaža Kordescha star. lahko ogledajo tudi šolarji. S tem naj bo mladini pokazano bogastvo narave in ustvarjen pravilni pogled na lovstvo. Sadovnik je postavil v ospredje lovca kot

Na razstavi trofej je bil tudi predsednik Društva prijateljev lova ek. sv. Fric Kumer (na sliki v pogovoru z globaškimi lovci). Foto: Fera

vzdrževalca zdrave narave. Glede sodelovanja med lovci tu in onstran meje pa je poudaril, da se ideja olimpijskih iger treh dežel med lovci že leta prakticira in na tem mestu omenil vztrajno pionirsko delo Frica Kumra.

Zastopnik okrajnega glavarstva je v svojem poročilu poudaril nekaj zakonskih sprememb, predvsem pa z veseljem ugotovil, da v letu 1997 ni bilo omembe vredne škode zaradi divjadi.

Pozdrave sosednjih referentov in okrajnega lovskega mojstra je prinesel novi vodja okrajnega gojitvenega območja Mežica Fridl

Skutnik. Poudaril je dobro sodelovanje med lovci in izrazil željo, da bi to sodelovanje še povečali in poglobili.

V poročilih referentov in okrajnega lovskega mojstra je bilo povedano, da je od predvidenega odstrela pri srnjadi od 651 kom. bilo odstreljeno 404 kom., 100 kom. je poginilo pri nesrečah na cesti, 33 kom. pa je bilo najdenih v revirjih. Skupno je bilo v letu 1997 iz revirjev gojitvenega območja 148-Pliberk odvzetih torej 537 kom. srnjadi, 23 kom. jelenjadi, 37 gamsov in 14 divjih prašičev. Zaskrbljujoče za lovce

pa je nazadovanje male divjadi, saj je bilo v preteklem letu v gojitvenem območju 148-Pliberk uplenjenih samo 5 zajcev. V tem sklopu je Franz Koschuttnig ml. obrazložil možnosti kmetov, ki za posaditev zelenih pasov na travnikih in njivah lahko računajo s kar precejšnjimi podporami z deželne vlade (šil. 9.000/ha na travnatih površinah in šil. 10.000/ha na njivah). V tej zadevi je Jurij Mandl predlagal resolucijo, ki zahteva dovoljenje odstrela gotovega števila ujed, ki bistveno decimirajo malo divjad in s tem uničujejo prizadevanja lovcev za njeno ohranitev. Nadalje resolucija zahteva, da se na celotnem gojitvenem območju dovoli krmljenje divjadi s sočno krmo in da se razveljavi odredba, ki določa območja, kjer divjad ni zaželen (rotwildfreie Zone). Ta predlagana resolucija je pri nekaterih funkcionarjih povzročila nelagodje, pri večini lovcev pa našla odprto uho in podporo. Vsekakor bodo posamezne lovske družine o resoluciji razpravljale, deželni vladi pa bo nato predana skupna formulacija.

Kakor pri lovcih običajno, je po uradnem zaključku sledila družabnost, ob omizjih pa se je razvnela še marsikatera strokovna razprava. Gotovolovce čaka še veliko dela, da bo lovstvo v javnosti zopet dobilo mesto, ki mu pripada in ki ga je nekoč imelo.

Praščjereja je lahko zelo donosna

Če kmet gradi hlev za prašiče, stojišče ne bi smelo stati več kot 3.000 šil.

Pliberk. Stojišče za enega prašiča ali pujska ne sme stati več kot 3.000 šilingov. To je za DI Rudolfa Wiedmanna iz Tübinga najvišja dovoljena investicija. Vse drugo, tako pravi Wiedmann, ni več donosno in kmet mora delati za to, da pokriva investicije. Ob praktičnih primerih iz Nemčije in Koroške, kjer so kmetje gradili hleve za prašiče, pujske in svinje po njegovih navodilih, je številnim kmetom, ki so prišli v hotel Breznik, pokazala, da njegov način reje tudi v praksi funkcionira. Eden izmed teh kmetov, ki so se že gradili po Wiedmannovem načinu je DI Sefan Domej. Podrobne informacije kmetje lahko dobijo na KIS v Celovcu ali pa pri DI Štefanu Domeju. **Silvo Kumer**

DI Rudolf Wiedmann je v Pliberku predaval o možnostih, kako kmetje gradijo poceni hleve in dosežejo maksimalne donose. Foto:

Danes in jutri v Tinjah: Kakšne razvojne možnosti ima južna Koroška?

Tinje. Od petka, 23. januarja, do sobote, 24. januarja poteka v Tinjah zborovanje KIS na temo „Južna Koroška - razvoj v obsejnim prostoru, dvojezičnost kot moč“. Na zborovanju bodo vrhunski predavatelji, ki bodo skušali nakazati možnosti, ki jih nudi regija in kulturna dediščina v zvezi z gospodarstvom in turizmom. Predstavljeni bodo tudi že uspešni projekti iz Nemčije, Švice in Slovenije, ki se dajo primerjati z južno Koroško.

Dravograd in Suha hočeta resneje sodelovati

Libeliče. Na mejnem prehodu sta se pretekli teden po dveletnem premoru spet srečali občinski delegaciji občin Suha in Dravograd, ki sta jo vodila župana Gerhard Visotschnig in Rado Krampač. Medtem ko je bilo to srečanje v preteklih letih bolj družabnega značaja, sta se delegaciji tokrat menili o konkretnih možnostih čezmejnega sodelovanja. Tako bo občina Dravograd povabila meseca julija suško „Trachtenkapelle“ ter slovenske suške zборе na občinski praznik, že meseca maja pa bo občina Suha v Dravogradu v gosteh na praznovanjih 1. maja.

Možnosti sodelovanja so tudi na področju turizma. Tako bi bilo možno vključiti občino Suha v projekt „z ladjami po Dravi“, ki bi plule od elektrarne Žvabek do Maribora. Možnosti obstajajo tudi v povezovanju kolesarskih poti. Tako bi lahko povezali kolesarske poti v Sloveniji, na Koroškem in na Štajerskem. Da bo sodelovanje med občinama dobilo institucionaliziran značaj, je Lenart Katz (EL) predlagal, naj se vsaj enkrat letno srečajo tudi kontaktni odbori za kulturo in šport, turizem in gospodarstvo in se pogajajo izključno o možnostih na teh področjih.

Silvo Kumer

Na mejnem prehodu Libeliče so se pretekli teden po dveletnem premoru spet srečali predstavniki občin Suha in Dravograd. Foto: Fera

SPÖ še vedno joka za kulturnim referatom

Na minuli občinski seji v Dobrli vasi sta SPÖ in župan Pfeiffer ponovno izrazila svoje nezadovoljstvo o tem, da je EL dobila kulturni referat.

Ne le KHD in KAB, temveč tudi dobrolska SPÖ in župan Pfeiffer še vedno napadajo razdelitev referatov v dobrolskem občinskem svetu, v katerem je po zadnjih občinskih volitvah dobila EL kulturni referat, ki ga vodi mag. Rudi Vouk. Na minuli seji, preteklo sredo v dobrolskem samostanu, je bila na dnevnem redu tudi razdelitev kulturnih podpor za leto 1997, ki so jo mnogi pričakovali z veliko radovednostjo. V razočaranje mnogih pri razdelitvi ni bilo preseženj. Vouk je razdelil skupno 154.000,- šilingov na kulturna društva in dobil soglasje od FPÖ, ÖVP in celo SPÖ.

Po glasovanju je Gerhard Gräscher (ÖVP) na SPÖ naslovil vprašanje, kaj se je pod kulturnim referatom Voukom spremenilo v občini? Odgovor je dobil od župana Pfeifferja, ki je menil, da se kulturna politika ne dela z denarjem, temveč s srcem in pametjo. Zato je SPÖ bila in je še proti, da EL vodi kulturni referat. Ulrich Enze (SPÖ) se je obregnil ob to, da sta dobila podporo slovenski cerkveni zbor iz Dobrle vasi in Kvartet A'capella. Enze: „Vouk, čestitam ti, da si naredil iz SPD Srce tri društva, ki zdaj dobivajo podpore.“ Enze je nadalje menil, da je razdelitev krivična, ker slo-

venska društva dobivajo podpore tudi od sosveta na Dunaju. Helmut Schwab (FPÖ) je Enzeja v tem sklopu opozoril na izjavo SPÖ in župana Pfeifferja, da se kulturna politika ne dela z denarjem.

Proračun. Proti glasovom SPÖ so FPÖ, ÖVP in EL sklenili proračuna za leto 1998 v višini 93,9 mio. šilingov. FPÖ, ÖVP in EL so pororačun sprva hoteli sprejeti še v lanskem letu, ker pa je župan

sklical sejo šele 21. januarja, je to bilo možno šele zdaj. To dejstvo sta ostro kritizirala podžupan dr. Sigfried Karner (FPÖ) in Gerhard Gräscher (ÖVP), ki je županu Pfeifferju očital, da zlorablja svojo mesto kot župan (Amtsmissbrauch), kar je le-ta zavrnil.

Pri sestavi proračuna za leto 1998 so si bili SPÖ in FPÖ/ÖVP/EL prvotno enotni. Do diferenc je prišlo pri višini reprezentacijskega bidžea za župana Pfeifferja, ki je v preteklih letih imel na voljo deloma čez 100.000 šilingov. Ker sta FPÖ/ÖVP/EL za Pfeifferja predvideli za leto 1998 le 30.000,- šilingov, so mandatarji SPÖ ostro protestirali in so prav zaradi tega glasovali proti proračunu, ki je bil sprejet z glasovi FPÖ, ÖVP in EL. Finančni referent dr. Sigfried Karner je v tej zvezi dodal, da bodo med letom opazovali, kako se razvijajo izdatki župana Pfeifferja in če bo utemeljeno potreboval več finančnih sredstev, jih bo tudi dobil.

Kanal. Občinski svet je z večino (ÖVP in Vouk sta bila proti) sklenil tudi novo pristojbino za uporabo kanalizacije, ki bo odslej stala 22/m³ (+ 1.100,- letno). Več o tem v naslednjem NT.

Silvo Kumer

Rekli so:

Ko je Vouk prevzel kulturni referat, so nekateri mislili, da bo Dobrli vas zginila z zemljevida. Zato zdaj vprašanje na SPÖ, kaj se je res spremenilo?

GERHARD GRASCHER (ÖVP)

Pri denarju se ni ničesar spremenilo, kajti kulturna politika se ne dela z denarjem, temveč s srcem in pametjo. Že pri razdelitvi referatov sem opozoril na to, kam lahko vodi kulturna politika. Jaz ostajam svojo linijo zvest tudi danes.

ŽUPAN JOSEF PFEIFFER (SPÖ)

Nosilci kulture niso politiki, ampak kulturalniki v društvih. EL nikoli ni imela kulturnega referenta v občini in kljub temu ima slovenska narodna skupnost cvetočo kulturo.

MARTIN WASTL (EL)

Vouk, čestitam ti. Iz enega društva (SPD Srce - op. uredn.) si naredil tri.

ULRICH ENZE (SPÖ)

SPD Srce je zelo veliko društvo. Zato jim bom zaradi takih kritik priporočal, da javijo svojo gledališko in otroško skupino kot novo društvo.

Pri razdelitvi kulturnih podpor sem se orientiral po poročilih o delovanju društev. Od tega je potem bila odvisna tudi višina podpor.

MAG. RUDI VOUK (EL)

Nemci na Slovenskem

Prof. Dušan Nečak je vodil projektno skupino, ki je izdelala znanstveno študijo o Nemcih na Slovenskem 1941 - 1955. Študije same še niso objavili, so pa pred nedavnim predstavili v Ljubljani kratek oris Nemcev na Slovenskem (1918 - 1955). Do tega je prišlo na željo slovenskega zunanjega ministrstva – predvsem tudi zato, ker je avstrijsko zunanje ministrstvo naročilo in že predstavilo študijo prof. Stefana Karnerja. Zaradi aktualnosti te problematike, se je uredništvo NAŠEGA TEDNIKA odločilo, da v nadaljevanjih objavi odlomke predstavnega kratkega orisa Nemcev na Slovenskem.

Dogajanja med leti 1941 - 1945

Razkovanje Slovenije, ki ga je Adolf Hitler ukazal še med vojno proti Jugoslaviji aprila 1941, je pomenilo tudi razbitje nemške narodne skupine v dotedanji Dravski banovini. Kočevski in ljubljanski Nemci so prišli pod Italijo, Nemci v Murski Soboti in okolici pod Madžarsko, tisti v drugih pokrajinah pa pod Nemčijo.

Na nekaterih območjih, v nekaterih mestih in občinah so Nemci, organizirani v Švabsko-nemški kulturni zvezi (Schwäbisch-deutscher Kulturbund), še pred prihodom nemške vojske ali nemške civilne uprave, ki jo je Hitler uvedel s svojima odlokom aprila 1941, in torej še pred kapitulacijo jugoslovanske kraljevske vojske, prevzeli oblast, vzpostavili svojo, nemško upravo in tudi že začeli izvajati policijske raznarodovalne ukrepe, celo zapirati narodno zelo zavedne Slovence. Nemško okupacijo so pozdravili in jo razglasili za „osvoboditev izpod srbskega jarma“.

Na italijanskem in madžarskem zasedbenem območju pa so Nemci z demonstracijami, zbiranjem podpisov, pošiljanjem spomenic, odposlancev, kljubovalnim izobešanjem nacističnih zastav itd. izražali svoje nezadovoljstvo in proteste proti „tujim“ okupaciji in zahtevali nemško zasedbo cele takratne Dravske banovine. Vendar sta bili prijateljstvo in zavezništvo Nemčije in Italije takrat preveliki, da bi Hitler ugodil takšnim zahtevam.

Ni mogoče navesti natančnega števila Nemcev, ki so nato v letih 1941-45 živeli na raznih zasedbenih območjih. V tem času je namreč ljudsko štetje opravil le italijanski okupator, in to 31. julija 1941. Nemški okupator je sicer 29. novembra 1942 opravil nekakšen popis spodnještajerskega prebivalstva, vendar ni ugotavljal narodnosti, temveč le državljanske kategorije. Morebitni statistični podatki v avstrijskih arhivih v

Gradcu in Celovcu pa nam za vojni čas 1941-45 niso dostopni.

2. del

Nemci na Spodnjem Štajerskem, Gorenjskem in v Meziški dolini

Nemška nacistična okupacijska politika je med svojimi prednostnimi cilji imela aneksionizem, tj. formalnopravno priključitev zasedenih slovenskih pokrajin k nemškiemu rajhu in njihovo čimprejšnje ponemčenje. Po priključitvi naj bi obe začasni pokrajinski upravni enoti - Spodnja Štajerska in t.i. zasedena območja Koroške in Kranjske - vključili v sosednji avstrijski pokrajini Štajersko in Koroško ter na priključeno slovensko območje razširili nemško pravo. Čeprav ni prišlo do formalnopravne priključitve, in to najprej iz personalnih razlogov in nato zaradi močnega slovenskega odpora, je nemški okupator, grobo kršeč mednarodno pravo, na nekaterih področjih le uvedel nemško pravo, tudi hudo diskriminatorske, genocidne itd. nürnberške rasne zakone in splošno vojaško obveznost. Raznarodovanje s tremi bistvenimi sestavinami: 1. množičnim izganjanjem Slovencev (predvidenih od 220 do 260 tisoč ali vsak tretji takrat pod nemško okupacijo živeči Slovenec), 2. množično naselitvijo Nemcev (od 60 do 80 tisoč) in njihovo vsesplošno krepitvijo in 3. popolnim in hitrim ponemčevanjem preostalega prebivalstva (predviden rok od 3 do 5 let) je sledilo Hitlerjevemu ukazu šefoma civilne uprave v Mariboru in na Bledu „Napravite mi to deželo zopet nemško!“ (Machen Sie mir dieses Land wieder deutsch!) in ga je zasedbeni aparat, ki so ga na višji ravni sestavljali predvsem štajerski in koroški Nemci s pomočjo nemškega življa ali t.i. domačih Nemcev, tudi začel takoj izvajati z vsem svojim navdušenjem.

Nemška nacistična okupacijska

uprava je t.i. domače Nemce ali folksdojčere zaposlovala predvsem na okrajni oz.

okrožni in občinski ravni ter v dveh posebej za raznarodovanje in nacifikacijo ustanovljenih društvi ali organizacijah - Štajerski domovinski zvezi (Steirischer Heimatbund) in Koroški ljudski zvezi (Kärntner Volksbund), v kateri so t.i. folksdojčere sprejeli za stalne člane in jim po odredbi ministrskega sveta za obrambo 14. oktobra 1941 tudi podelili nemško državljanstvo. Večini slovenskega življa, včlanjenega v omenjenih društvi ali organizacijah, so podelili nemško državljanstvo na preklic. Mnogo pa jih je iz političnih, rasnih in dednozdravstvenih razlogov ostalo brez državljanstva, to so t.i. zaščitenci, za katere so predvidevali tudi povojno sterilizacijo. Upošteva jo socialno in poklicno sestavo nemštva v slovenskih pokrajinah so imeli Nemci precejšen delež pri upravljanju zaplenjenih slovenskih industrijskih, obrtnih, poljedelskih in vinogradniških posestev in obratov. Kmečki značaj nekaterih območij z nemškim življem (Apaška kotlina, severozahodni del Prekmurja) ni dopuščal njegovega širšega zaposlovanja v upravi, politiki itd. T. i. domači Nemci so imeli pod vodstvom častnikov SA s Štajerske in Koroške večinoma vse podčastniške položaje v oboroženi polvojaški formaciji vermanschaft, namenjeni predvojaškemu urjenju, germanizaciji in nacifikaciji ter tudi zatiranju partizanskega gibanja. Precejšen del za orožje sposobnih spodnještajerskih Nemcev se je vključil tudi v posebno oboroženo enoto SS-Sonderstandarte „Untersteiermark“, ki je s svojimi alarmnimi četami tudi sodelovala pri zatiranju slovenskega odpora in pri hudih zločinih nad prebivalstvom.

Komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih poma-

gačev za Slovenijo je ugotovila, da naj bi bili spodnještajerski Nemci udeleženi pri funkcijah v zasedbenem aparatu celo z 80 odstotki.

Brez nekih natančnejših raziskav so po vojni lahko po okupatorjevih virih ugotovili, da so zlasti vodstvo domovinske zveze, ki naj bi imela glavno vlogo pri germanizaciji in nacifikaciji t. i. Vindišarjev iz „domu zvestih Štajercev“, kot so nazivali 1941. leta začeli imenovati tamkajšnje Slovence, sestavljale tri supine vodilnih Nemcev. Prvi dve skupini so tvorili sodelavci dveh nacističnih zavodov iz Gradca - Inštituta za jugovzhodno nemštvo (Südostdeutsches Institut), katerega direktor dr. Helmut Carstanjen je bil tudi glavni ideolog raznarodovanja, in Pokrajinski obmejni urad NSDAP (Gaugrenzlandamt NSDAP). Tretjo, precej večjo skupino, pa so sestavljali skoraj vsi dotedanji člani SDKB brez njenega dotedanjšega vodje Johanna Barona. Ob kolektivnem sprejemu SDKB v Štajersko domovinsko zvezo 10. maja 1941 se je šef civilne uprave dr. Sigfried Uiberreither zahvalil njegovim članom za njihov prispevek k vrnitvi Spodnje Štajerske k nemški matici in jih postavil v položaj „prednje straže“ ali „kristalizacijskega jedra“ za izvajanje temeljnih nalog nemške nacistične okupacije. Spodnještajerske Nemce, ki so se pri tem vidneje izkazovali, so nato sprejeli v NSDAP, prvih 123 še v letu 1941. Tiste, ki so se izkazali pri „osvobajanju“ Spodnje Štajerske, zlasti z občevalnim delom proti Kraljevini Jugoslaviji, so pod okupacijo odlikovali z nacističnimi odlikovanji.

Viri pričajo, da so nacistični raznarodovalci Nemce, ki so že od prej živeli na Slovenskem, spomladi in poleti 1941 pritegnili k množičnemu izganjanju Slovencev. Skupine ali posamezniki so sodelovali pri aretacijah narodno zelo zavednih Slovencev, pri njihovem zasliševanju in celo telesnem in duševnem trpinčenju v zaporih in zbirnih taboriščih, v komisijah za predlaganje ljudi za izgnanstvo, za sprejem ljudi v omenjeni raznarodovalni društvi oz. organizaciji itd. Najdejo se pa tudi podatki - seveda v precej manjši meri - da se je kakšen Nemeč zavzel za slovenskega znanca, ki je bil predviden za izgon. Bilo jih je tudi nekaj, ki so z okupacijo naivno pričakovali obnovo vsaj v nekaterih področjih razmeroma znosnega položaja iz časa Avstroogrške monarhije, in tudi iz načelnih (moralnih, verskih in drugih) razlogov niso soglašali s kruto nacistično okupacijsko politiko in prakso. Vendar je bilo zaradi nacističnega totalitarnega režima le malo javnih protestov proti ukrepom nacistične okupacijske uprave; izjema so dr. Oskar von Kaltenegger, Johann in Franz Tscheligi

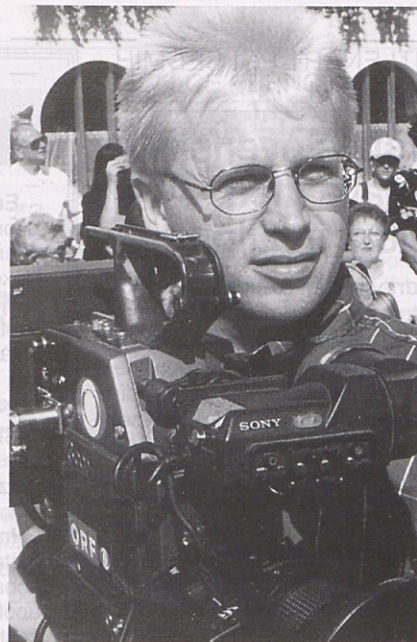
in morda še kdo. Več je bilo seveda takšnih, ki so začeli na okupacijsko politiko gledati kritično in odklonilno, ko je močno slovensko osvobodilno gibanje začelo rušiti nacistični okupacijski sistem, ogrožati nacistični priganjaški kader na podeželju in ko se je na velikih bojiščih obrnila vojna sreča proti silam Osi.

Partizanske usmrtitve najbolj gorečih in seveda dosegljivih funkcionarjev okupatorjevega aparata na podeželju in partizanski vpadi na območje strnjene nemške kolonizacije (Posavje in Obsotelje, Gorje pri Bledu) so vzbujali občutek ogroženosti. Nezmožnost nemških oboroženih sil, da bi z operacijami in nasiljem strle slovenski odpor, neuspehi fašističnih sil na velikih frontah, zavezniška bombardiranja slovenskih mest ter industrijskih in prometnih naprav pač niso mogli vlivati poguma za stoodstotno angažiranje Nemcev v totalni vojni, kakršno so razglašali nacisti. Zlasti premožnejši Nemci so začeli treznejše gledati na razmere in se umikati s političnega dela in nekateri celo priznavati Slovincem upravičenost do odpora. V letu 1944 je nekaj primerov njihovega odhoda v partizane. Vendar je bil to majhen del med nekaj deset tisoč Nemci na Slovenskem. Po ugotovitvah Komisije za ugotavljanje zločinov okupatorja in njegovih pomagačev za Slovenijo naj bi bilo med spodnještarskimi Nemci le 278 odkritih nasprotnikov nacizma, 507 nevtralnih in le borih 32 udeležencev osvobodilnega boja.

V zasednih slovenskih pokrajinah so bili Nemci izredno privilegirani sloj prebivalstva, saj je veljalo načelo, da jih je treba krepiti v vseh pogledih. Za to bi ob drugih ustanovah še posebej skrbeli uradi in ustanove državnega komisarja za utrjevanje nemštva. Predvsem ti so tudi skrbeli za upravljanje zaplenjene slovenske imovine in množično naseljevanje raznih nemških skupin (kočevske, besarabske, južnobukovinske, dobrodužanske, južnotirolske itd.) na zaplenjeni slovenski zemlji. Nemška kolonizacija je imela posebno vlogo zlasti v prvih dveh letih okupacije. Čeprav so nacisti v vsem vojnem času uspeli izgnati in pregnati le tretjino (80 tisoč) za izgon predvidenih Slovencev, je večina izgnancev morala na tuje zato, da je okupator dobil prostor za sicer dvakrat omejeno nemško kolonizacijo. Uspelo mu je namreč naseliti le okoli 15 tisoč nemških kolonistov.

Impulz za prihodnost

Miha Dolinšek prejme danes zvečer v Slomškovem domu (ob 19. uri) iz rok KKZ in NSKS letošnjo Tischlerjevo nagrado. Adrian Kert ga je za pogovor našel v filmskem studiu pri pripravljanju najnovejših filmov „Filma Mladje“.

Najprej čestitke k odličnim uspehom na Twisterju '98. Zbiraj nagrade kot bi šlo za življenje. Se to odraža tudi na finančni plati?

Dolinšek: Na žalost ne. Nagrade so sicer lep stranski učinek, vendar jih ne potrebujem nujno za motivacijo ob delu. Ženejo me drugi motivi, saj doslejšnje nagrade niso bile dotirane, ampak so le priznanje za neki projekt. Kupiti si za to ne morem kaj. Materialni učinek je kvečjemu v tem, da postaneš pojem v širši javnosti, kar ti lahko nekoč koristi.

Katero mesto med priznanji prisojaš Tischlerjevi nagradi?

Tischlerjeva nagrada je seveda čisto drug tip priznanja, saj ne obsega samo gotovega projekta, ampak je priznanje za delo nasploh. Tako bi pravzaprav za moje delo moralo stati ob moji strani še nekaj drugih oseb, ki me bolj ali manj vseskozi spremljajo. Tudi njim pripada del priznanja. Na katero mesto bi ga uvrstil, pa tačas niti ne morem oceniti, mogoče bo to prišlo s časom. Je pa gotovo znak, da se nekateri le zavedajo pomena našega dela. Zaokroženo: priznanje je lep dogodek na moji ubrani poti.

V najunem zadnjem pogovoru, sicer že leto in pol nazaj, si se zgražal nad krovnimi organizacijami in njihovim ignorantskim odnosom do filmskega ustvarjanja. Zdaj sta te dve od teh, KKZ in NSKS povzdignili v „olimp Koroških Slovencev“.

Ne vem, ali je to olimp. Meni pomeni priznanje

impulz za gledanje v prihodnost. Doslej je bila nagrada usmerjena v preteklost. Dobitniki kot individualne osebe so bili počaščeni za zasluge v preteklosti, jaz pa imam pred seboj še dolgo delovno dobo in upam, da še nisem na vrhu ustvarjanja. Tako sem se medtem že večkrat vprašal, zakaj so izbrali prav mene. Sploh pa je zame največje priznanje, če doživim, kako se temu in onemu mlademu z mojo pomočjo odpre svet filma.

Cutiš zadoščenje spričo dolgoletnega krakanja?

Zadoščenje je mogoče le v tem, da sem v krogu tako izbranih, kakor je Vinko Zaletel. Vendar še enkrat: zame je Tischlerjeva nagrada impulz, predvsem za mlade, ki se ukvarjajo s tem medijem. Čez 10 do 15 let se bo to obrestovalo. Ljudi moraš poslati v svet, da se lahko vrnejo z novimi idejami in prenovijo naše zaprte strukture. Danes se vse preveč talentov porazgubi,

ker ne vidijo možnosti prodreti. Organizacije bi morale skrbeti, da mladina lahko izživi svoje talente in najbolj nadarjene štendirajo. Med Koroškimi Slovenci se tradicionalno preveč gleda v preteklost, prav zaradi tega osrednje organizacije za mladino niso privlačne in se od njih vse bolj oddaljuje.

Marjan Sticker je odklonil priznanje, češ da je, tako tajnik KKZ Nužej Tolmajer, premlad in prenepomemben. Ti očitno nimaš teh pomislekov.

To priznanje po mojem lahko odkloniš samo iz političnih razlogov. Javna prezentacija pa je lahko tudi dobra priložnost, da javnosti poveš, kar ti leži na srcu. Marjan je to priložnost sam sebi vzel. Morda pa jo je odklonil tudi zaradi občutne nevoščljivosti, ki jo doživljam ponekod tudi sam.

Pred nedavnim si bil za dalj časa v Ameriki. Je bilo to potovanje privatno ali pa le v zvezi s filmom?

V Ameriki sem iskal malo oddaljenosti od domačih razmer. Potovanje ni imelo nič opraviti s filmom.

Zares, ali te ne mika spoznati veliki svet filma?

Moj prostor je tu, med Dunajem, Celovcem in Ljubljano. V naslednjih letih se bom osredotočil na reklamne spote, zaradi tega sem pred kratkim ustanovil svojo agencijo.

Se enkrat: čestitamo in hvala za pogovor!

Biografski podatki

1962 rojen v Lepeni pri Železni Kapli
1983 matura na Slovenski gimnaziji študij medijske komunikacije
1990 - 1996 snemalec za ORF
1996 - samostojen podjetnik

Kronologija filmov in priznanj na tekmovanju amaterskih filmov v Ebenseeju

1986 - 1988 Tevžej (M. Sticker/ M. Dolinšek)
1991 Prvi sneg
Še upanje (dijaki 4. razredov SG)
1993 - 1994 Govorice (Št. Hafner, 1. nagrada)
1993 - 1994 Karavanke (dijaki TAK in SG, 2. nagrada)
1995 Back up - slovenska beseda na Koroškem (1. nagrada in Zlati medved)
1996 Bo bilo (A. Mračnikar, 1. nagrada)
Ledena doba (N. Sajko, 2. nagrada)
1997/98 Hotel Interkontinental (N. Sturm, O. Marčeta)
Večernica (A. Mračnikar)
Ahasver (T. Wüster)
Kamnosek (O. Marčeta)

ŠENTLENART PRI SEDMIH
STUDENCIHČvrsta slovenska
trdnjava med
Rožom in Zilo

Čudno je bilo v nedeljo v Šentlenartu pri Sedmih studencih: Cerkev je bila pri nedeljski maši nabit polna, pred mašo so verniki peli - tako slovite slovenske - litanije. V začetku maše je pel moški zbor slovenske božične pesmi! Vse to, pravijo farani, je zasluga mladega župnika, saj je v kratkem času vnetega delovanja umiril razburjene duhove, ki so se toliko let prepirali pretežno zaradi jezika pri verskih obredih, in pritegnil slovensko in nemško govoreče vernike spet k skupni sv. maši. Celotna prijava k dvojezičnemu pouku v šoli so zadnja leta silovito narasle. Med Zilo in Rožom se zbuja spet slovenski življenj.

V nedeljo, 11. 1. je župnik Peter Olip z veseljem pozdravil pri maši MoPZ V. Polanšek iz Obirskega, ki je pod vodstvom Boža Hartmana zaključil svoj letošnji program po nastopih v Podjuni (Šmihel), Rožu (Šentjakob) in zdaj v Zili s šopkom božičnih pesmi in deli iz gregorijanskega mašnega petja. Kljub temu, da so morali obirski fantje zgodaj iz postelje in je bilo nekaj članov zares bolnih, so zelo ubrano, harmonično in tehnično brezhibno izvedli svoj program. Ko so zapeli tako priljubljene in znane slovenske božične (Rajske strune, Božji nam je rojen sin...) in po zadnji Tam kjer teče bistra Zila, so želi zasluženi aplavz. Prav prijateljsko se je župnik zahvalil „rojaku po rodu“, saj je ravno pesem tista vez, ki najlaže premosti predsodke in združuje narode, tudi v Cerkvi.

ČESTITKA TEDNA

Prisrčen poklon
Antoniji Reichmann

Skrb za družino in dom ji pomenita vse. Prav tako jo poznamo kot zelo verno mater. V tem duhu je tudi vzgojila svoje štiri otroke. Ob njej se počutijo, kakor se lahko počuti samo nekdo, ki ima milost, da mu je ob strani nadvse dobra in ljubezniva mati.

Pred nedavnim je Antonija Reichmann iz Želuč pri Bilčovsu praznovala 75. življenjski jubilej in god. Zvesti bralki NAŠEGA TEDNIKA želimo obilo božjega blagoslova, čim več prijetnih ur v krogu njenih najdražjih in da bi ji Vsemogočni še dal veliko zdravja. Na mnoga leta!

-Kuj-

ČESTITAMO

Erna Riegelnik iz Klopinja pri Škocijanu slavi v Nedeljo, 25. januarja, 60. obletnico življenja. Nekdanji cerkveni pevki in priljubljeni kulturni delavki od srca čestitajo in želijo vse najboljše prijatelji in znanci ter GWL Škocijan. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Slovensko društvo upokojencev Šentjakob čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Matildi Kartnig** z Bistrice, **Primiju Klemenjaku** iz Šentožbalta in **Neži Kleibner** iz Šentjakoba. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljencem od srca čestitajo in želijo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

V Stari vasi pri Šentlipšu je obhajala rojstni dan in god **Veronika Ravnihar**. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

Za minuli rojstni dan čestitamo **Francki Mlekusch** iz Beljaka. Vse najboljše!

Pri Verdalu v Goričah pri Galiciji je obhajala osebni praznik **Neži Slanouc**. Iskreno čestitamo in želimo vse najboljše.

Minulo soboto je v Šentrupertu v Velikovcu slavil 60. rojstni dan in god **Anton Unterberger**. Slavljencu ob tem lepem dvojnem prazniku od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Prav tako 60. rojstni dan je obhajala **Marija Komar** iz Prible vasi. Tudi njej ob tem lepem osebem jubileju veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

Danes obhaja osebni praznik

Tatjana Jenko iz Ljubljane. Na mnoga leta!

Prav danes obhaja rojstni dan **Marjana Sadovnik** iz Podroj pri Globasnici. Od srca čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnje.

Mariji in Michaelu Lesjaku z Djkške se je minuli torek rodil tretji otrok, sinček **Fabian**. Srečnima staršema od srca čestitamo, mlademu Fabianu pa želimo vso srečo na življenjski poti.

Pri Verdalu v Goričah pri Galiciji se veselijo naraščaja. **Rozviti in Karlu Verdalu** se je namreč rodil prvi otrok, sinček **Fabian**. Srečnima staršema iskreno čestitamo, novemu zemljanu pa želimo vse lepo in dobro na življenjski poti.

Naslednje voščilo je namenjeno **Toniju Knezu** in **Tončiju** mlajšemu, po domače Tavčmanovima iz Lobnika, ki sta obhajala osebni praznik. Obema veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje. Čestitkam se pridružujejo vsi domači.

V Selah na Borovnici je obhajala rojstni dan **Ludmila Piskernik**. Čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo vsi domači.

Lepo obletnico življenja, 70. rojstni dan, je slavil **Matevž Male** iz Podsinske vasi. Slavljencu ob tem osebem jubileju iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebna praznika **Dori Blažej** z Letine pri Šmihelu in **Marici Piko** iz Vidre vasi. Vsi ostali člani društva upokojencev obema od srca čestitajo in kličemo na mnoga zdrava in sreče polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Naslednje voščilo je namenjeno **Boštiju Ogrisu** iz Resnice pri Borovljah, ki je slavil 60. rojstni dan. Slavljencu ob tem lepem jubileju od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in sreče polna leta.

Rojstni dan in god praznuje **Tonči Muhar**. Čestitamo in želimo vse najboljše!

Za rojstni dan in god čestitamo **Toniju Hribniku** iz Sel na Borovnici in **Albinu Maleju** s Kota. Obema veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

87. rojstni dan je obhajala **Nežka Dovjak** iz Borovelj. Slavljenci ob tem lepem osebem prazniku od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje.

30. pomlad je minuli torek obhajal **Helmut Malle** iz Železne Kaple. Čestitamo in mnogo osebne sreče in uspeha tudi v prihodnje.

Pred nedavnim je dopolnila 25. pomlad **Sonja Moritsch** iz Čahorč pri Kotmari vasi. Ob tej priložnosti ji od srca čestitajo in želijo vse najboljše tudi v prihodnje vsi domači ter pevke in pevci cerkvenega zbora. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Pred nedavnim je obhajal rojstni dan **Branko Kolter**. Čestitamo in mnogo uspeha in sreče tudi v prihodnje.

Na Čemernici pri Šentjakobu je praznovala rojstni dan **Nadja Notsch**. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje.

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Juriju Pečniku** iz Podjune pri Globasnici, **Mariji Mokina** iz Vijasc pri Šentlipšu, **Mariji Rohrmeister** iz Vinogradov pri Žitari vasi in **Kati Marketz** iz Globasnice. Vsi ostali člani od srca čestitajo in kličemo na mnoga leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Minulo soboto je v Lešah pri Šentjakobu obhajal osebni praznik **Tonči Gabriel**. Čestitamo in vse najboljše.

Naslednje voščilo je namenjeno **Foltiju Oražetu** iz Bele pri Železni Kapli, ki je obhajal rojstni dan. Od srca čestitamo in želimo obilo zdravja in zadovoljstva tudi v prihodnje.

Neži Sprachowitz iz Kovič je obhajala rojstni dan in god. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebne zadovoljstva.

28. pomlad je obhajal **Daniel Sadolšek** iz Lobnika pri Železni Kapli. Čestitamo!

V Klopcah pri Škofičah slavi 70. obletnico življenja **Toni Standmann**. Slavljencu ob tem lepem življenjskem jubileju od srca čestitamo in kličemo na mnoga leta.

Pred nedavnim je v Svatnah pri Šentjakobu obhajal osebni praznik **Ferdi Kullnig**. Čestitamo!

Osebni praznik sta obhajala **Pavla Fantur** s Sin nad Bistrico v Rožu in **Erich Steiner** iz Kota pri Šentjakoba. Obema od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

REKA PRI ŠENTJAKOBU V ROŽU

Zapustil nas je Tevžej Ressimann

Po kratki hudi bolezi je v torek, 13. januarja 1998, v 89. letu starosti za vedno zatisnil oči Tevžej Ressimann, po domače Habnar z Reke.

Rajni Tevžej je doraščal v številni družini pri Habnerju na Reki. Po opravljeni ljudski šoli se je šel učiti za mizarja k mizarškemu mojstru Weberju, po domače Petrcu v Rožek.

Začel je zahajati v Semislavče in si tam osvojil za življenjsko družico Mici Zeichen, po domače Drzovčevo. Poročila sta se leta 1937 in rodila sta se jima dve hčerki, od katerih je pozneje hčerka Marta prevzela domačijo. Lansko leto sta zakonca obhajala 60. obletnico poroke.

Ob izbruhu druge svetovne vojne je moral tudi Tevžej v vojsko in se šele leta 1947 vrnil iz ruskega ujetništva. Svojega priučnega poklica ni mogel izvajati – samo malenkostno za domačo potrebo, ker je prevzel kmetijo. Bil pa je ves čas svojega življenja z dušo in telesom kmet – polje je rajnemu pomenilo vse.

Tevžej je bil tudi desetletja

† Tevžej Ressimann

ključar cerkve sv. Janeza v Ščedmu – za kar mu velja posebna zahvala. Bil pa je tudi dolga leta odbornik Kmečke gospodarske zadruga v Šentjakobu.

Rajni Tevžej je bil tudi eden tistih Slovencev, ki je vse svoje življenje ostal zvest dediščini staršev in se do zadnjega zanimal za razvoj naše narodne

skupnosti. Za njega velja četrta božja zapoved: „Spoštuj očeta in mater“ in z ženo sta vzgojila tudi svoje otroke v tem duhu.

Rajni je, dokler je še mogel, rad zahajal v družbo mlajših in tam dobro počutil – ker so ga tudi mladi spoštovali in upoštevali.

Dne 15. januarja 1998 se je zbrala ogromna množica prijateljev in znancev ter ga pospremila na njegovi zadnji poti na pokopališče v Šentjakobu.

Pogrebne obrede je opravil župnik Jurij Buch, ki se je v pridigi spomnil rajnega z zahvalo za vse, kar je rajni za cerkev žrtvoval. Cerkveni pevci so se rajnemu s petjem oddolžili.

Dragi Tevžej, počivaj mirno v domači zemlji, ki si jo nadvse ljubil in vedi – manjkal nam boš.

Po tej poti izrekamo naše iskreno sožalje vdovi Mici ter hčerkama Marti in Marici z družinama. **Mi.**

Loče: Nekoč v starih časih ...

SPD „Jepa - Baško Jezero“ je vabilo na pomenek na Mikulovo domačijo.

Spet so se zbrali društveniki, prijatelji, skratka ljudje, ki jim je domača družabnost pri srcu, da bi obujali spomine na preteklost, ko je človek še imel čas za sočloveka, ko so tako imenovane „korenine“ skrbele za marsikakšen šaljiv ali tudi tragičen pripetljaj. Še danes krožijo take anekdote med starejšimi ljudmi, žal pa med mladim rodom ne najdemo več odziva, bodisi zaradi časovne odmaknjenosti ali take storije vobče niso več „in“, kakor se mladi radi izražajo. Zato se Slovensko prosvetno društvo „Jepa – Baško jezero“ že od nekdaj prizadeva ohranjevati ne le domači jezik in druge kulturne dobrine, prevzete od prednikov, marveč kolikor toliko klicati v spomin tudi njihov vsakdan, njihovo delo, njihov smeh in jok.

Kot že lani je bila Mikulova domačija tudi letos kraj srečanja. Z veliko gostoljubnostjo je sprejela goste, ki so do kraja napolnili toplo kmečko izbo. Seveda je bilo največ Rutarjanov, saj tam deloma še živi nekdanja domačnost in prav tam v nižjem pogorju so se spletle številne bajke, dogajale pa se prav čudovite, neredko

tudi dokaj šaljive stvari. Za uvod je ženski trio z glasbenim pozdravom zaželel prisotnim v obeh deželnih jezikih dobrodošlico, ki je bila prirejena prav za to srečanje. V imenu društva je Erika Wrolich izrekla pozdravne besede ter opomnila na lansko, zelo posrečeno prireditev, ki je dala pobudo tudi za letošnjo in verjetno še za kako nadaljnje. „Domači zgodovinar“ Tonček Uršič je za vodilo tega srečanja izbral tematiko nekdanje domačnosti ter podal za uvod nekaj zgodovinski pregled turizma ter njegove posledice v našem kraju. Za njegovim prispevkom so se kmalu začeli oglašati pripovedi s svojimi spomini ob katerih so se navzoči neredko do solz nasmejali. Pri pripovedovanju so se posebno dobro odrezali Rutarjani, saj so bile storije od Mikulove, Krajncvine, Ježnikove in Zamonikove domačije nadvse smešne, vendar tudi skrivnostne. Seveda je bilo tudi iz doline slišati marsikatero šaljivo, tako o sila dobri duši gostilničarja Motlina, španskega mesarja Žlosarja, prebrisanega mizarja Pojeca, svoje vrste šaljivega tesarja

Smojouca in še marsikaterega originala, ki so pred petdesetimi leti in več merodajno oblikovali vaško življenje. Med tem „punanjem“ se je vedno spet oglašal ženski trio – Erika, Danica, Hermi s šopkom domačih viž. Za telesni blagor gostov pa sta neutrudljivo skrbela Mikulova gospodarja z odlično domačo malico, zakuhanim in navadnim moštom. In spet so tekli pogovori, spet je moral Tonček na posebno željo moških iz svojih zapiskov prebrati tisto, kako so nekoč gospodarji podili (jagali) svoje ali tudi sosedove žene okrog hiše, morda tudi po celi vasi, če so se kdaj pregrešile. Tako je imela pretekla doba tudi svoje sence ali vse je imelo svoj red in nedvomno je bilo tedaj več domačnosti in več zadovoljstva kot v današnjem emancipiranem času.

V tem veselem razpoloženju je hitro minil čas in ura je priganjala k slovesu. Še nekaj pesmi za slovo je zadonelo iz ust navzočih in segli smo si v roko, v srčni želji, da se še srečamo na Mikulovem in obujamo: Čej so tiste stezice... **F. Č.**

ŽUŽALČE - BRNCA

Prerano slovo Tilde Trunk

Na prvo januarsko nedeljo so na pokopališču na Brnci položili v grob dobro ženo Matildo Trunk iz Žužalč. Njena tragična smrt - bila je na poti po opravih in se nenadoma zgrudila na tla - je bridko odjeknila v celi okolici, kjer je bila njena družina dobro znana. Z možem Francijem sta imela na stežaj odprta vrata za vaščane ter še posebno za slovenske prosvetarje in zadrudnike. Neštetokrat so v njuni leseni hišici bili deležni njune gostoljubnosti. Ker je bil mož Franci zaradi težke bolezni že pred leti prisiljen stopiti v predčasni pokoj, se je morala njegova žena zaposliti v kmetijski šoli Stiegerhof, da je družina s tremi sinovi lažje izhajala. Tam je delala do svoje smrti, ravnatelj šole pa se ji je v pretresljivem govoru zahvalil ob odprtjem grobu za zglodno sodelovanje.

Pogrebna sv. maša je bila v farni cerkvi na Brnci. Župnik Peter Olip se je od zveste faranke poslovil z globoko v srce segajočimi besedami. MoPZ Jepsa-Baško jezero je pogrebno svečanost ubrano olepšal z domačimi žalostinkami. Naše sožalje velja otrokom in vdovcu Franciju, ki je ostal sam s svojo bolno materjo, za katero je Tilda tako lepo skrbela. **K. S.**

PODGORJE

Pretrsljiva smrt Tonija Sitterja

† Toni Sitter

V soboto, 17. januarja 1998, se je raznesla žalostna vest, da se je v karavanškem predoru smrtno ponesrečil Toni Sitter, po

domače Kocarjev iz Tal. Trčil je iz neznanega vzroka v stoječi avtobus in bil na mestu mrtev.

Vsi, ki smo rajnega Toneja poznali, si ne moremo predtavljati, da ne bomo več videli vedno nasmejanega in prijaznega Toneja, ki je bil povsod priljubljen. Rajni je bil star šele 48 let, njegova smrt je za družino hud udarec.

Mami Veri in vdovi z otroki izrekamo po tej poti naše iskrene sočustvovanje. **Mi.**

KULTURNI DOM PLIBERK

RAZPIS

Natečaj za logo

**Drage bralke! /
Dragi bralci!**

V Pliberku gradimo nov KULTURNI DOM, ki naj bi postal HIŠA SREČANJA med mladino in starejšimi v kulturnem, športnem in gospodarskem življenju našega kraja. Kulturni dom je mišljen tudi kot hiša srečanja med slovensko in nemško govorečim prebivalstvom na Koroškem.

Ker bi radi, da bi se ta Kulturni dom resnično razvil v hišo srečanja, razpisuje društvo „KULTURNI DOM PLIBERK“ NATEČAJ

za izdelavo čimbolj jasnega, simpatičnega in vsebinsko ustreznega simbola (LOGO), ki bo potem krasil glavo vsakega pisma, lepaka, sploh korespondence in morda tudi fasado hiše same.

O najboljši in najustreznejši izdelavi bo odločala strokovna žirija. Izbrani LOGO bo konec marca 1998 na posebnem slavlju nagrajen s

5000,- ATS.

• Vsak, ki bo poslal svoj predlog, bo dobil osebno priznanje.

• poslana dela pa bodo pri otvoritvi razstavljena v KULTURNEM DOMU.

Veselim se Vaše udeležbe in Vam želimo dobrih idej.

Za društvo KULTURNI DOM PLIBERK pripravljali odbor

DOLOČILA:

Vsebina: Kultura + Šport + Gospodarstvo + Srečanje = Kulturni dom

Velikost: A3 (29,7 x 42 cm)

Barve: vodne barve, oljnate barve, voščenke, flomaster, navadne barve

Kolaže ali aplikacije niso zaželeni. Ne uporabljajte črk za logo! Konture naj bi bile jasne.

Termin: 28. 02. 1998

Izdelane osnutke pošljite na naslov:
Posojilnica-Bank Pliberk
šifra „LOGO KULTURNI DOM“
Völkermarkterstr. / Velikovška cesta 1,
9150 Bleiburg / Pliberk

NAŠA DRUŠTVA V INTERNETU

Osnovne informacije o

Koroških Slovenceh
(nem,slov, angl.)
<http://www.aprouc.co.at/slovene>

Cerkveni časopis Nedelja - tedensko aktualno
<http://www.aprouc.co.at/slovene/nedelja.html>

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju -
Volksgruppenreport 97

<http://www.aprouc.co.at/slovene/volksgruppenreport.html>

Mohorjeva založba - aktualna knjižna ponudba
<http://www.mohorjeva.co.at>

Založba Wieser <http://www.wieserverlag.co.at>

Zveza Bank v Celovcu (slov., nem. angl.)

<http://www.zvezabank.co.at/zb>

Fara Sele - tedensko nove pridige župnika Krampača in kulturne novice iz Sel
<http://members.magnet.at/fara.sele/>

Občina Suha in okolje - KPD Drava, PIS Žvabek, Oktet Suha (slov., angl.)
<http://members.magnet.at/stefan.logar/>

Oktet Suha, Živ-Žav, Enotna lista Suha
<http://www.members.magnet.at/d.katz>

SPD Zvezda Hodiše
<http://www.carinthia.org/keutschach/zvezda-hodise/sprachkurs>

Klub slovenskih študentov v Gradcu

<http://privat.schlund.de/ksssg>

DOM

V TINJAH

☎ 04239/26 42

Od sobote, 24. januarja, ob 9. uri do nedelje, 25. januarja, 16 ure
Seminar: aromamasaža
Vodi: Christiane Leutaschher

Od petka, 23. januarja, od 9. do 17. ure in od sobote, 24. januarja, od 9. do 16. ure

Zborovanje: Južna Koroška - Südkärnten - razvoj v obmejnem prostoru - dvojezičnost kot moč
Prireditelja: KIS in Dom v Tinjah

V sredo, 28. januarja, od 19. do 21. ure

Španščina za začetnike
Vodi: mag. Sieglinde Falkinger iz Grabštanja

V sredo, 28. januarja, od 19. do 21. ure

Španščina za napredujoče
Vodi: Vera Silva Martinz iz Celovca.

V četrtek, 29. januarja, ob 19. 30
Informativni večer: Blatik, zgodovina, kultura, etnična in politična situacija.

Predavateljica: prof. Ruta Duda, Riga

Od petka, 30. januarja, od 15. ure, do sobote, 31. januarja, 17. ure

Intenzivni seminar za župnijske svete
Voditelj: Walter A. Oberlechner

Od petka, 30. januarja, od 14. do 20. ure, do sobote, 31. januarja, od 14. do 17. ure

Kuhanje in pečenje po nauku o prehrani po sv. Hildegardi
Voditeljica: Margit Obmann

Od srede, 4. februarja, od 9. ure do petka, 6. februarja, do 17. ure
Tečaj: Kaligrafija

Voditeljica: doc. Lucijan Bratuš

Od srede, 4. februarja, ob 18. uri
Francoščina za napredujoče
Voditeljica: Eva-Marija Verhnjak

Od srede, 20. maja do torka, 26. maja 1998

Izobraževalno potovanje v Baltik

Spremljata: prof. Ruta Ruda in Jože Kopeinig.
Podrobnejše informacije o programu lahko dobite v domu v Tinjah.

Strokovna kmetijska gospodinjstva šola Št. Rupert pri Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, ki so se odločile za nadaljnje šolanje, da sprejema za šolsko leto 98/99 učenke v Strokovno kmetijsko-gospodinjstvo šolo.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Podpore: Ob danih pogojih dobijo učenka tudi državno podporo.

Obvezni predmeti: verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, politična vzgoja, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, nega otrok, hranoslovje, vrtnarstvo, gospodarstvo, strojepisje, kuhanje, šivanje, ročno delo, računalništvo, ekologija.

Prijave in nadaljnje informacije: Strokovna kmetijska gospodinjstva šola Št. Rupert pri Velikovcu, Klosterstraße 2, 9100. Tel: 0 42 32/38 96.

Šola že zdaj sprejema prijave za šolsko leto 98/99

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK - Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopa predsednik Nanti Olip, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV. Narodni svet zastopa politične, gospodarske in kulturne pravice in interese Slovencev na Koroškem na osnovi avstrijskega ustavnega in pravnega reda, zlasti društvenega prava, ustavnih in drugih norm, za zaščito narodnih skupnosti ter na osnovi mednarodnih in meddržavnih pogodb, konvencij, načel in priporočil o varstvu človekovih pravic in pravic narodnih skupnosti, zlasti avstrijske državne pogodbe z dne 15. 5. 1959. Narodni svet zastopa pravice in interese koroških Slovencev, organizacij in posameznikov v okviru danih pooblastil v odnosu do avstrijske zvezne vlade in pristojnih ministrstev, koroške deželne vlade in pristojnih dežel-

nih upravnih organov, v odnosu do Republike Slovenije ter mednarodnih organizacij, ustanov in organov. **Uredništvo:** mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadijak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV. **Tisk:** Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring, Ad-Dassler-Gasse 4, tel. 0463/292664. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. **Naroča se na naslov:** Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka: 0463 / 51 25 28. **Telefaks:** 0463 / 51 25 28 - 22. **Letna naročnina:** Avstrija 500,-; Slovenija 3500,- SIT; ostalo inozemstvo 870,- šil.; zračna pošta letno 2000,- šil.; posamezna številka 15,- šil.; Slovenija: 150,- SIT.

Trener Zahomčanov Franc Wiegele je lahko zadovoljen z nastopi svojih skakalcev.

SMUČARSKI SKOKI

Mladi Zahomčani osvojili tri naslove koroškega prvaka

Športno društvo Zahomec je minulo nedeljo vabilo na tradicionalne skoke za Ziljski pokal (v spomin dr. Janka Wiegeleta) ter na koroško prvenstvo (na 30- in 50-metrski skakalnici). Kljub pomanjkanju snega je organizatorjem na čelu s trenerjem Francem Wiegeletom in predsednikom Martinom Wiegeletom uspelo pripraviti odlične razmere, ki so jih skakalci znali tudi dobro izkoristiti. Poleg tega so se skoki odvijali ob krasnem vremenu. Tekmovanja so se udeležili večinoma s Koroške in Slovenije, pa tudi Italije ter celo s Češke.

Skakalci zahomškega športnega društva so tokrat odlično izkoristili prednost domačih skakalnic ter zabeležili kar tri naslove. V skupini šolarji I je osvojil naslov koroškega prvaka Martin Kuglitsch, v skupini šolarji II pa je bil Sepp Waluschnig najboljši predstavnik koroških skakalcev. Pri dekletah (šolarke I) pa je ponovno pokazala svoj izreden talent Doris Jarnig ter z veliko prednostjo zabeležila 1. mesto. Najboljši dneva in hkrati zmagovalec Zijskega pokala pa je bil Mathias Mamedof iz Beljaka (je že drugi prejel ta pokal).

Rezultati:

30-m. skakalnica: šolarji I: 1. Martin Kuglitsch (Zahomec) 242,0, 2. Gerald Nageler (Beljak) 230,5, 3. Matija Druml (Zahomec) 220,5;

30-m. skakalnica: šolarji I dekleta: 1. Doris Jarnig 132,5, 2. Petra Mörtl 108,0, 3. Kerstin Lussnig 106,0, 4. Tanja Drage 90,0;

50-m. skakalnica: šolarji II: 1. Matič Zelnik (Kranj) 227,1, 2. Jernej Damjan (Ljubljana) 225,6, 3. Jan Tomazin (Tržič) 217,6, 4. Bine Zupan (Zirovnica) 214,2, 5. Sepp Walluschnig (Zahomec) 211,5, 6. Stefan Kaiser (Zahomec) 211,0, ... 14. Martin Kuglitsch 196,9;

50-m. skakalnica: mladinci I: 1. Zdenek Maka (Lomnice-Češka) 208,3;

50-m. skakalnica: mladinci II: 1. Mathias Mamedof (Beljak) 231,4.

ODBOJKA

Sedaj so z nabiranjem točk na vrsti Dobljani

Na prvih treh tekmah končnice prvenstva so bili Dobljani poraženi, za prihodnje tekme pa so napovedali boljše rezultate.

V končnici tekmovanja (zgornji play-off) v zvezni ligi so Dobljani še brez točke. Porazu proti Donaukraftu sta konec minulega tedna sledila poraza proti Salzburgu in Innsbrucku. Toda iz teh treh tekem od začetka ni nihče računal s točko, ja – niti z dobljenim nizom ne. S semifinalom avstrijskega pokala pa se naj bi zopet pričelo nabiranje točk ekipe trenerja Ivartnika. Že v nedeljo (na tujem ob 14. uri) je namreč na sporedu tekma proti Steyrju, ki prvenstveno tekmuje za povzdig v zvezno ligo. Po informacijah, ki jih je o tej ekipi dobil kapetan Martin Micheu, je nasprotnik presenetljivo močan in ga zaradi tega ne gre podcenjevati. „Če bomo tekmo le malen-

kostno jemali na lahko roko, bomo doživeli neljubo presenečenje,“ svari Micheu, ki hkrati upa, da se bodo nekateri stopnjevali. Meni predvsem Reiterja in legionarja Toreja ter Zmagaja. Vsekakor Dobljani v pokalu upajo na napredovanje, kajti v polfinalu, ki bo potekal v obliki turirja, bo zastopana le še „krema“ avstrijske odbojke (Donaukraft, Salzburg ter Innsbruck ali Enns).

ZVEZNA LIGA, MOŠKI

1. Salzburg	3	3	0	9:0	22
2. Donaukraft	1	1	0	3:0	20
3. Enns	3	2	1	6:5	16
4. Innsbruck	2	1	1	4:3	13
5. Sokol I	2	0	2	1:6	10
6. Dob	3	0	3	0:9	7

OBČNI ZBOR SŠK OBIR

Fridi Osojnik nasledil Joška Maloveršnika

Pridobitev čim več mladih športnikov ter krepitev aktivnosti v obstoječih treh sekcijah, je za cilje društva v prihodnosti imenoval novi predsednik Fridi Osojnik.

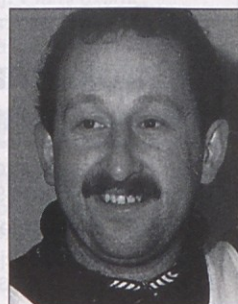
35-letni Fridi Osojnik je na rednem občnem zboru leta 1978 ustanovljenega športnega društva v sredo, 14. januarja, pri Podobniku v Železni Kapli nasledil predsednika Joška Maloveršnika. Slednji je predsedniško funkcijo oddal zaradi službene obremenjenosti. Osojnika so izvolili soglasno, prav tako oba njegova namestnika Valentina Cideja in Regino Smrtnik, tajnika Janka Köliča, blagajničarka Anko Hribar ter ostale odbornike. Za glavne cilje prihodnjega delovanja kluba je novi predsednik imenoval pridobitev novih članov in čim več mladih športnikov ter krepitev aktivnosti v obstoječih treh sekcijah (sankanje, šah, karate), pri čemer bo društvo odprto tudi za pobude v drugih športnih panogah. Zavzel se bo nadalje za tesnejše sodelovanje s sosednjimi športnimi klubji in strešnja organizacijama SŠZ in ASKÖ. Klub načrtuje tudi organizacijo in izvedbo več prireditev, tudi mednarodnih.

Predsednik Joško Maloveršnik je v bilanci svojega petletnega delovanja na čelu kluba pozitivno

Joško Maloveršnik je zaradi službene obremenjenosti oddal mesto predsednika.

Fridi Osojnik je bil soglasno izvoljen za novega predsednika SŠK Obir v Železni Kapli.

izpostavil nov zagon dela po letu 1993 v vseh treh sekcijah in izvedbo več velikih prireditev kot deželno prvenstvo '96 in zvezno prvenstvo ASKÖ '97 v sankanju, mednarodni šahovski turnir '95, dva turnirja v karateju '93 in '94, itd. Zahvalil se je vsem aktivnim in podpornim članom, odbornikom, strešnim športnim organizacijam ter občini Železna Kapla za denarno podporo klubu.

Positivno delovanje kluba je bilo razvidno tudi iz poročil tajnika Janka Köliča, blagajničarke Anke Hribar ter sekcijških vodij Hanzija Smrtnika (sankanje), ravnatelja Hanzija Stossierja (šah) in Karla Juriča (karate).

Pozdravne besede občnemu zboru, ki ga je vodil dr. Avgust Brumnik, sta izrekla član predstojništva tržne občine Železna Kapla inž. Helmut Malle in poslovodeči tajnik Slovenske športne zveze Ivan Lukan.

Novi odbor SŠK Obir: predsednik: Fridi Osojnik; **podpredsednika:** Valentina Cidej, Regina Smrtnik; **tajnik:** Janko Kölich (Ciril Oraže); **blagajničarka:** Anka Hribar (Jakob Haderlap); **odborniki:** Emi Kölich, Johann Kompry, Flori Knez, Anči Maloveršnik, Joško Maloveršnik, Konrad Pasterk, Franci Stern; **vodja sekcij:** Johann Stossier (šah), Karlo Jurič (karate), Hanzij Smrtnik (sankanje); **preglednika:** dr. Avguštin Brumnik, Erich Mikl.

SANKANJE SPD ZARJA

Tekmovanje na Mlačnikovi cesti

Slovensko prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple je letos že 28. izvedlo društveno sankarsko tekmovanje na Mlačnikovi cesti, ki leži na lepenski senčni strani. Na startu je bilo 55 tekmovalk in tekmovalcev, najhitrejši dneva pa je bil Hanzij Smrtnik.

Rezultati:

šolarke I: 1. Christine Osojnik, 2. Kerstin Osojnik, 3. Anja Smrtnik;
šolarji I: 1. Stefan Miklau, 2. Niko Smrtnik, 3. Zdravko Haderlap ml.;
šolarke II: 1. Betina Kummer, 2. Maja Smrtnik, 3. Sabrina Žura;
šolarji II: 1. Florian Miklau, 2. Damian Sadovnik, 3. Toni Smrtnik;
mladinke: 1.1. Dana Smrtnik;
mladinci: 1. Harald Sadovnik, 2. Rene Knez, 3. Dominik Rozman;
ženske I: 1. Regina Smrtnik, 2. Sabina Maloveršnik, 3. Christine Orasche;
ženske II: 1. Karolina Rozman, 2. Emilie Knez, 3. Karla Haderlap;
moški I: 1. Hanzij Smrtnik, 2. Walter Žura, 3. Valentin Žura;
moški II: 1. Fridi Osojnik, 2. Folti Osojnik, 3. Albert Rozman;
moški III: 1. Tini Ošina;
dvojice: 1. Darja/Hanzij Smrtnik, 2. Michael/Walter Žura, 3. Patrik/Valentin Žura.

„Terminator“ Marjan Sadjak se poslavlja od SAK

Primanjuje mu veselja in motivacije pri SAK, zato hoče vigredi igrati v Globasnici v 1. razredu. Njegova odločitev je dokončna, tako Marjan Sadjak v pogovoru za NT.

Devet let igra „Terminator“ Marjan Sadjak za SAK, kjer je doživel skorajda vse, kar „v nogometu le moreš doživeti, od raznih napredovanj do grenkih porazov in poškokob“, pravi Marjan. „Dolgo sem premišljeval in precenjeval ter prišel do zaključka, da je zame napočil čas za spremembo. Razumem, da je položaj pri članski ekipi SAK, kar zadeva lastnih – slovenskih – igralcev, težaven, toda gledati moram tudi nase. Odkrito povem, da mi trenutno za raven, kjer igra SAK, primanjkuje motivacije in tudi veselja. Poleg tega se službeno lahko zgodi, da bom vigredi večkrat zadržan, zaradi česar bi verjetno pogosto manjkal pri treningih. Odločitev pa je stoodstotna,“ poudarja Marjan Sadjak. Zanj kaže vsekakor veliko zanimanje Globasnica, kjer bi Marjan vigredi tudi najraje igral. Odhod Marjana bi bil za SAK gotovo velika izguba, nenazadnje sodi sredinski igralec med najpriljubljenjše igralce pri navijačih – da ne govorimo o njegovih kvali-

Po vsej verjetnosti ga bomo vigredi lahko občudovali v Globasnici – Marjan Sadjak.

tetah kot igralec.

Predsednik SAK Jurij Perč: „Marjana bomo z vso silo skušali obdržati.“

SAK II. Ekipa trenerja Mihe Kreutzta bo pričela z rednim treningom prihodnji ponedeljek. Možnosti za naslov prvaka je sicer v zadnjih štirih jesenskih tekmah bolj ali manj zapravila, kljub temu hoče nadaljevati prvenstvo s čim močnejšo ekipo in se ne slabit z množičnimi odhodi mladih igralcev. Toda Mirko Nachbar, Lojze Možina in Saša Sienčnik so izrekli željo o menjavi kluba in imajo v predalu tudi zainteresirane klube – Nachbar: Pliberk, Metlova; Možina: Pliberk; Sienčnik: Rikarja vas. Trener Kreutz: „Kdor ni s srcem in dušo v ekipi in želi zapustiti klub, ga ne moremo držati.“ Vsekakor bodo v kader SAK II prišli nekateri igralci ekip U 16, ki so bili vključeni deloma že jeseni, kot na primer Regvar, Kristian Woschitz, Mario Blažej, Jenschatz in drugi. **F. S.**

ŠAH

SŠZ I naprej čaka na prvo zmago

Ekipa Slovenske športne zveze/Carimpex I je bila tudi v šestem krogu poražena. Dvoboju z močno ekipo iz Lienza se je končal s tesnim porazom SŠZ – 2,5:3,5. Arnold Hattenberger je na drugi deski po razburljivi partiji zmagal, prav tako mag. Gorazd Živkovič, ki je na tretji deski po skoraj šest ur trajajočem boju osvojil celo točko. Aleksander Lukan pa je s solidno igro iztržil zasluženi remi. Ekipa, v kateri je tokrat manjkala Dunja Lukan, je na gostovanju v Lienzu bila celo blizu neodločenemu rezultatu, toda Silvo Kovač je na prvi deski preveč forsiral in zaradi tega podlegel. Prav tako sta podlegla Ivan Lukan na šesti deski (z napako v časovni stiski je zapravil možnosti na remi) in dr. Jozi Amrusch na četrti deski (imel je nasprotnika s skoraj 2000 Elo-točkami).

Po šestem krogu je SŠZ I z dvanajstimi točkami na enajstem mestu, zaostanek za desetimi mestom, ki pomeni obstoj v najvišji šahovski ligi na Koroškem, pa znaša samo pol točke.

JUBILEJNI POHOD

20. zimski pohod Arihovo peč 1998

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo „Rož“ iz Šentjakoba vabijo v **nedeljo, 1. marca 1998** (s pričetkom ob 9. uri), na jubilejni, 20. zimski pohod „Arihova peč“ 1998. Prireditvev bo letos potekala tudi v znamenju skupne kandidature treh dežel za zimske olimpijske igre 2006 „Brez meja – Senca confini – Ohne Grenzen“.

Pohod: Od Polanca mimo nekdanjega partizanskega bunkerja do planinske postojanke „Koča nad Arihovo pečjo“ (1.084) in nazaj mimo Resmanove lovske kočee do Polanca. Prijave in štartnina: Prijave se sprejemajo na dan pohoda med 9. in 12. uro. Štartnina znaša 60 šilingov za odrasle, za otroke in mladino pa 40 šilingov. Udeleženci jo plačajo ob prijavi.

Udeležencem iz Slovenije, ki dospejo skozi cestni predor Karavanke, ni treba imeti oz. kupiti vinjeta za avtocesto. Za parkirna mesta je poskrbljeno.

SAK: U 16, U 14/1 in U 14/2 v polfinalu

Mladi Sakovci so se dobro odrezali v predkrogu koroškega prvenstva v dvorani. SAK U 16/2 je dosegel celo 1. mesto pred Austrio/VSV.

V Borovljah je preteklo nedeljo SAK U 16/1 iz centra Pliberk (trener Silvo Kumer) osvojilo pred velikim favoritom celovško Austrio 1. mesto. Nekoliko za pričakovanji je zaostala ekipa SAK U 16/2, ki je v Vetrinju postala peta in se ni kvalificirala za polfinale. V polfinalu je le še 11. ekip, od katerih bo potem igrali 5 finalni turnir.

Odlično je nastopila tudi ekipa SAK U 14/1 (center Pliberk - trener Bernard Olip), ki je brez težav osvojila 1. mesto. Prav tako v 2. krogu je celovška ekipa SAK U 14/2 (trener Janko Woschitz), ki je mdr. premagala SVG Pliberk 4:0 in igrala z Austrio/VSV 3:3.

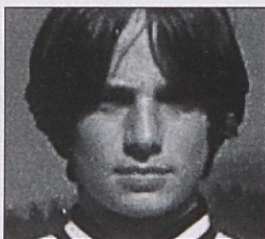
Dominik Malej sodi v U16/1 med nosilce ekipe.

U 16 (v Borovljah)

1. SAK/1 (center Pliberk)
2. SK Austria/VSV
3. VST Velikovec
4. ATUS Borovlje
5. DSG Borovlje
6. St. Leonhard

U 16 (v Vetrinju)

1. Žrelec/ASV
 2. Vetrinj
 3. ASV
 4. ASK
 5. SAK 2 (center Celovec)
 6. Donau
- Prva dva sta kvalificirana.

Tomi Riedl (SAK U 14/1) je s svojo ekipo postal prvi.

- 2. krog, v nedeljo, 25. 1. 1998** ob 9. 00 v Beljaku: SAK/1, Spittal, Rapid Lienz, Kostanje, WAC. Prva dva igrata 31. januarja v finalu.

U 14 (v Borovljah)

1. SK Austria/VSV
 2. SAK/2 (center Celovec)
 3. SVG Pliberk
 4. ATUS Borovlje
 5. DSG Borovlje
- Prva dva sta kvalificirana.

- 2. krog, v nedeljo, 25. 1. ob 16.54 v Vetrinju:** Trg/Feldkirchen, ASV, SK Austria/VSV, SAK/2; (prvi igra v finalu).

U 14 (v Vetrinju)

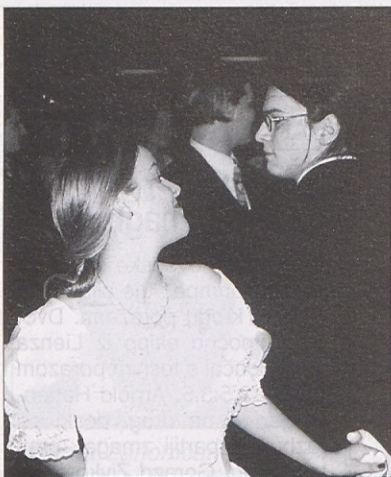
1. SAK/1 (center Pliberk)
 2. ASV
 3. Grabštanj
 4. ASK
 5. Sinča vas
- Prva dva sta kvalificirana.

- 2. krog, v nedeljo, 25. 1., ob 13. 30 v Vetrinju:** SAK/1, SV Šentvid, ATSV Wolfsberg, VST Velikovec/1; (prvi igra v finalu, ki bo v soboto, 1. februarja, ob 16. uri v Vetrinju.)

Ekipi SAK U12/1 in U12/2 igrata predkrog v nedeljo, 1. februarja, v Borovljah (ob 9. uri) in v Vetrinju (ob 9. uri). Prav tako 1. februarja igra U 10 v Wolfsbergu (ob 14. uri).

OSEBE & DOGODKI

GIMNAZIJSKI PLES 1998

S polonezo so letošnje maturantke in maturantje odprli gimnazijski ples.

Gimnazijski ples se je tudi letos izkazal kot največji in najbolj obiskani slovenski ples na Koroškem. Po tradiciji vabijo na ta ples maturantke in maturantje Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Za odlično zabavo sta skrbela ansambel „Stopar“ in „Carinthian combo“, polnočni plesni vložek pa so pripravile maturantke in maturantje sami. Med številnimi obiskovalci so bili tudi predstavniki narodnih organizacij ter celovski župan Harald Scheucher.

Slike: Sadjak

Med mladino je na gimnazijskem plesu vladalo odlično vzdušje.

NAGRADNO ŽREBANJE ZVEZE-BANK

Celovec. Zveza-Bank in Posojilnice-Bank, ki so članice avstrijskega Raiffeisnovega sektorja in z njim tesno sodelujejo na mnogih poslovnih področjih, so v okviru propagandne akcije Raiffeisnove stanovanjske varčevalnice od oktobra do decembra minulega leta pripravile za svoje stranke nagradno žrebanje. Nagradno žrebanje je bilo minuli petek, 16. januarja 1998, na Zvezi-Bank v Celovcu. Zmagovalci bodo v prihodnjih dneh pismeno obveščeni, na kateri Posojilnici-Bank lahko dvignejo svoj dobiček.

Dobitniki nagrad so: **televizor:** Azur Halilović (Celovec); **mobitel:** Daniel Steinwender (Vernberk), Ana Oraže (Sele-Fara), Christian Mletschnig (Bilčovs), Hartwig Di Bernardo (Kotmara vas); **telefonski avtomat:** Theresia Polanschek (Železna Kapla), Anton Martin Stornik (Leše), Siegfried Rauter (Beljak), Ingrid Urban (Dobla

Srečne zmagovalce je na Zvezi-Bank potegnila mala Anja.

vas), Franc Pipp (Bistrica na Zili); **telefonski register:** Christine Blaschitz (Lieboch), Werner Suppan (Šmarjeta), Jožef Urank ml. (Galicija), Michaela Fugger (Področja), Anita Blaschitz (Lieboch), Silvija Miklau (Dobla vas), Johann Lomšek (Dobla vas), Macher-Stornik (Celovec), Aleksan-

der Lomšek (Dobla vas), Christina Blaschitz (Lieboch); **telefonska kartica** v vrednosti 100.- šili.: Nadja Notsch (Hodnina), Emil Krištof (Celovec), Veronika Špendal (Celovec), Hanzi Lomšek (Dobla vas), Markus Blaschitz (Rožek).

GLAS IZ LJUDSTVA

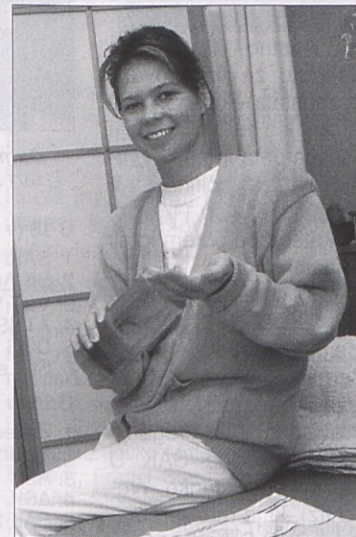

FRLOŽEV LUKA

Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm z zadovoljstvom ugotavlja, da Republika Slovenija diferencira v ravnanju z manjšinami. Vse narodne manjšine pa bi isti Sturm najraje vklenil v okove tako imenovane „Spomenice“. Kje pa je tu „diferenciacija“?

MASAŽA

Velikovec. Pretekli torek je v Velikovcu, v DDr. S. Strugger Gasse 1 (v neposredni bližini lekarne Auer) odprla Monika Mlinar svoj masažni inštitut. Mlada maserka je doma iz Škocijana, je med drugim opravila šolo za maserke in je že leta v tem poklicu. Strankam ponuja klasično masažo, masažo refleksnih con na nogah, „Lymphdrainage“ in japonsko zdravilno masažo „shiat-su“. Odprtje inštituta je bilo v ožjem prijateljskem in družinskem krogu, mlada maserka pa ima tudi že vrsto stalnih strank, ki zelo cenijo njeno delo. Prijave so možne tudi po telefonu (04232/37261) ali po osebno.

Monika Mlinar je v Velikovcu odprla masažni inštitut.